

Fylkesmannen i Hedmark

Miljøvernnavdelingen
Postboks 4034, 2306 Hamar

Vår dato	Vår referanse
19.10.2015	2015/6638
Arkiv nr.	Deres referanse
461.2	

Saksbehandler, innvalgstelefon
Steinar Østlie, 62 55 11 77

Inspeksjonsrapport

2015.014.I.FMHE

GIVAS IKS,
Oterv. 9,
2211 Kongsvinger

Inspeksjon ved Lysenberget slambehandling

Dato for inspeksjonen: 15.10.2015
Rapportnummer: 2015.014.I.FMHE
Saksnr.: 2015/6638

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:
Svein Bakken
Liv Thea Hanestad
Bjørge Jøstad, avd. leder avløp
Torodd Myrhaug, avd. leder anlegg
Per Amundsen, operatør slamanlegg

Fra Fylkesmannen i Hedmark:
Marte Hveem Igeltjørn, overing.
Steinar Østlie, senioringeniør

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjon ved Lysenberget slambehandlingsanlegg, 15.10.2015:

Fylkesmannen avdekket 2 avvik og 1 anmerkning:

- Klager fra naboer på luktulemper er ikke avviksbehandlet eller fulgt opp med tiltak.
- Det er ikke etablert viltgjerde rundt anlegget.
- Det tilsettes ikke strukturmateriale til komposten (*anmerkning*).

Selskapet må sende en skriftlig bekreftelse innen **01.03.2016** på at avvikene er rettet. Virksomheten bes også gjøre en vurdering av anmerkningene. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 2.

Med hilsen

Jørn Georg Berg e.f.
miljøverndirektør

Steinar Østlie
senioringeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr (underenhet): 989 352 385	Eies av: 989 016 245
Besøksadresse: Otervegen 9, 2211 Kongsvinger	Telefon: 62 80 82 00
Bransjenr. (NACE-kode): 37.000 Oppsaml./beh. avløpsvann	E-post: post@givas.no

Kontrollert anlegg

Navn: Lysenberget slambehandlingsanlegg	Anleggsnr: 0402.0092.01
Kommune: 0402 Kongsvinger	Anleggsaktivitet: Slambehandling
Fylke: Hedmark	Risikoklasse: 3
Tillatelse gitt: 25.11.2013	Tillatelse sist oppdatert: -

2. Inspeksjonens omfang

Formålet med inspeksjonen var å vurdere om virksomheten etterlever regelverk som omfatter virksomhetens risiko for å forurense det ytre miljø, samt rutiner for håndtering av avfall og kjemikalier. Videre er det undersøkt om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Fylkesmannen har blant annet undersøkt:

- Opparbeidelse og tilrettelegging av slambehandlingsanlegg.
- Mottak og drift av anlegget.
- Forurensningsrisiko, spesielt utslipp av sigevann til grunnen/grunnvann, lukt- og støypåvirkning på omgivelsene.
- Risikovurdering og internkontroll.
- Planer for disponering og bruk av ferdig slam.

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Selskapet plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. Virksomheten bes også gjøre en vurdering av anmerkningene og aktuelle tiltak knyttet til disse. Vi ber om en skriftlig redegjørelse for tiltak og oppfølging av påpekte avvik og anmerkninger innen **01.03.2016**.

Dersom et avvik ikke kan lukkes eller et tiltak ikke kan avsluttes innen fristen, må det utarbeides en plan for videre framdrift.

Klageadgang

Pålegget om redegjørelse er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 7. Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at rapporten er mottatt. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Fylkesmannen i Hedmark.

4. Gebyr for inspeksjonen

Virksomheten er ved denne inspeksjonen plassert i gebyrsats 3 (jf. Fylkesmannens varselbrev datert 09.10.2015). Dette betyr at dere skal betale *kr. 12 200* i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Gebyrsats følger av virksomhetens plassering i risikoklasse, jf. forurensningsforskriften § 39-6. Faktura med innbetalingsblankett vil bli oversendt fra Miljødirektoratet.

Fylkesmannen viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Fylkesmannens postjournal og på www.norskeutslipp.no (jf. offentleglova).

Kopi av rapporten sendes også til:

- Kongsvinger kommune

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1:

Klager fra naboer på luktulempere er ikke avviksbehandlet eller fulgt opp med tiltak.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften, § 5, andre ledd, pkt. 7.

Tillatelse 2011.033.T, endringsnr. 2, av 25.11.2013.

Kommentarer:

Kongsvinger kommune mottok klager fra 4 naboer på lukt i forbindelse med høringsrunden ved søknad om midlertidig tillatelse i 2013. Klagen er lagt på byggesaken i GIVAS, men de er ikke avviksbehandlet.

Ved inspeksjonen kunne det ikke redegjøres for at det var iverksatt tiltak eller endret driftsrutiner for redusere luktulempene. I tillatelsen er det gitt dispensasjon fra krav om umiddelbar tildekking av rankene, men tildekking skal foretas om klager på lukt registreres (tillatelsen side 4, under «Fylkesmannens vurdering av søknaden»). Selskapet har ikke vurdert behov for eller iverksatt tildekking av rankene.

Det er ikke mottatt nye klager etter at driften startet opp igjen vinteren 2013/-14, men det er heller ikke gjort undersøkelser for å finne ut om naboene fortsatt opplever ubehag. Avstand til nærmeste naboer er ca. 900 m.

Ved inspeksjonen ble det opplyst det oppleves uforholdsmessig omfattende å tilsette dekningsmateriale/bark for hver vending. Bark er en lite tilgjengelig ressurs i distriktet nå. Selskapet har ikke vurdert om det er kostnadseffektivt og hensiktsmessig å tilsette bark kun et begrenset antall ganger, f.eks. ved etablering av ranke første gang, eventuelt etter første og kanskje andre vending.

Selskapet må undersøke hvordan luktsituasjonen oppleves blant anleggets naboer nå. Avhengig av dette må tildekking av rankene vurderes, herunder omfang av tildekking.

Avvik 2:

Det er ikke etablert viltgjerde rundt anlegget.

Avvik fra:

Tillatelse 2011.033.T, endringsnr. 2, av 25.11.2013, pkt. 4.4.

Kommentarer:

Det er ikke etablert viltgjerde rundt anlegget eller låsbar port ved innkjørsel, slik tillatelsen setter krav til. Hjortevilt og ulv har vandret gjennom anlegget, men det er ikke registrert at disse har oppsøkt rankene. Det har ikke vært registrert fugler på rankene.

Montering av viltgjerde er relativt kostnadskrevende. Behandling av råslam vil pågå kun en tidsavgrenset periode fram til 2019. Kostnaden ved et slikt tiltak må vurderes opp mot nytteverdien. Dersom nødvendigheten av å gjennomføre tiltaket ikke står i forhold til kostnaden, kan søkes og gis dispensasjon fra kravet. Vi anmoder kommunen om å innhente viltfaglige og veterinærfaglige vurderinger av spørsmålet.

Til orientering har også Elverum kommune fått påpekt tilsvarende avvik ved sitt midlertidige slambehandlingsanlegg. Vi vil anta at det er hensiktsmessig at Elverum kommune og GIVAS IKS samarbeider å foreta en slik vurdering.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Det tilsettes ikke strukturmateriale til komposten.

Kommentarer:

Det tilsettes ikke strukturmateriale ved opplegging av rankene. Selskapet oppfatter dette ikke å være nødvendig for å sikre tilfredsstillende prosess og produktkvalitet. Ved tilsats av struktur må eventuelt ikke omsatt grovt strukturmateriale siktes fra, selskapet har ikke utstyr for dette. Det oppfattes også som en ulempe at strukturmaterialet vil oppta lagerplass på området, foruten at mengde ferdig produkt vil øke betydelig. Dette krever ytterligere mer lagringsplass og flere avtakere i avsetningsleddet. Inntil nå har ikke anlegget hatt plass til dette. Mottakerne opplever slamkvaliteten å være tilstrekkelig god uten struktur.

Det raser ut litt masse fra rankene ved kraftig nedbør, spesielt ved de ferske rankene. Risikoen for rasing avtar når vegetasjon fester seg på rankene. Det er ikke vurdert om rasingen skyldes manglende tilsats av struktur.

Ved enkel rankekompostering og ordinær rankekompostering skal det tilsettes like deler slam og strukturmateriale. Rankene skal vendes underveis i prosessen. Ved langtidslagring er det ikke påkrevet å tilsette strukturmateriale. Det er heller ikke krav til at rankene skal vendes, men bruksområdene for slammet er redusert. Restinnhold av ugrasfrø og smittestoffer vil være høyere.

Tilsats av strukturmateriale bør vurderes på nytt.

8. Andre forhold

Det er lagt asfaltdekke over nesten hele anleggsområdet. Området som er dekket med asfalt er nylig utvidet betydelig. Det er brukt 4 mill. kr til opprusting av anlegget. Før dette ble disponibelt areal på anlegget ansett som for knapt og trangt, nå er dette tilstrekkelig stort for videre drift fram mot 2019.

Grunnvannsnivå er ikke målt, men høyt grunnvannsnivå er ikke registrert som noe problem. Anlegget ligger på en haug med blandingsskog, med mye furu. Området rundt ligger mange meter lavere. Infiltrasjon av sigevann skjer på terreng nedstrøms asfaltplate.

Selskapets internkontroll omfatter slambehandlingsanlegget. Prosedyrene er ikke helt oppdatert. ROS-analyse omfatter ikke transport av råslam til anlegget, men denne transporten foregår i tette containere.

Ved mottak av nytt slam legges hver leveranse i haug ved siden av ranke som er under oppbygging. Hver ny leveranse legges i egen haug fram til analyseresultatene foreligger. Når disse er klare og viser tilfredsstillende verdier, legges haugen opp i ranken. Rankene merkes med årstall for etablering. Ranke under oppbygging har rød fargekode. Ett år gammel ranke har gul fargekode. To år gammel ranke har grønn fargekode. Årstall endres etter to år til tidspunkt for ferdig behandlet slam (3 år).

Det er etablert vaskeplass for utstyr. Rengjøring foretas før håndtering av eldre slam.

9. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven).
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften).
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).
- virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og til forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet
- Tillatelse 2011.033.T, endringsnummer 2, fra Fylkesmannen i Hedmark, datert 25.11.2013.